Üç Yanlış

İnsanlara tavsiye vermek sözkonusu olduğunda kaçamayacağım üç yanlıştan birini tercih etmek zorunda hissediyorum kendimi.

Bunların birincisi, başkasının, pek de ayrıntılarını bilmediğim hayatına karışmak. İnsanları tanıdığımı, onlar hakkında bir şey bildiğimi düşünmediğim halde, hayatlarında şöyle veya böyle yapmaları için akıl vermek bir yanlış. Bu yanlışa bir de geleceğin nasıl tezahür edeceğini bilmediğimizi ekleyince, verdiğimiz *aklın* ne kadarının *akıl* olduğu hayli şüpheli.

İkincisi ise, karşındakinin kim olduğuna, söylediklerinin uygun olup olmadığına bakmadan kendi hayatında bu dertlerle nasıl başa çıktığını anlatmak. Söylediklerinin özünde *kendi reklamını yapmak* var. *Reklamın kötüsü olmaz* diyenler için bu bir yanlış sayılmaz ama kendi derdini anlatan birine *bende bu dertler yok* mealli bir takım laflar etmekte bir problem var.

Üçüncü yanlış ise konuşmayıp, o insana çözüm aradığı sıkıntı hakkında herhangi sözden kaçınmak. *Ne hayatına karışırım, ne de kendimi anlatırım* deyince, bu da başka bir yanlış oluyor çünkü insanlar sıkıntılarını dile getirdiklerinde en azından söylediklerinin anlaşıldığına dair bir belirti arar ve samimi olarak yol gösterilmesini bekleyen de çoktur.

Diyelim ki adamın biri geldi, *işimden ayrılmak istiyorum* dedi. Ona *hayır ayrılma* veya *ayrıl, başka iş bulursun* demek için elimde yeterince veri yok. Belki adamın bilmediğim bir yeteneği vardır ve bunu paraya çevirebilir, belki kendini bana sunduğu kadar işverenlere sunma becerisi yoktur, belki yaptığı iş alanında yeni iş bulmak zordur, vs. Durup *ben de geçenlerde işten ayrılmak istedim ama yapmadım, iyi ki yapmamışım* demek ise, karşındakinin ihtiyacı olan bilgi değil. Onunla ben bir değiliz, durumlarımız farklı ve benim ne yaptığım, ona çok faydası olacak bir bilgi değil. Üçüncüsü ise *hayırlısı olsun* gibi bir cevapla adamı ortada bırakıp, *aradığın akıl kapsama alanım dışındadır* demek.

Biri bir şey sorduğunda bu üç yanlıştan birini *tercih etmek* zorunda kaldığımı hissediyorum. Bazen birini, bazen diğerini. Az yanlış olanın hangisi olduğunu anlayabilmek de maharet. Bunu her zaman becerebildiğimi iddia edemem.

Emin Reşah